

BESLUT

2018-04-27 Dnr: 17/03737

SAKEN

Kulturnyheterna, SVT1, 2017-12-07, kl. 18.13, inslag om att en vd avgått; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

SVT ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget handlade om att vd:n för [namn på teater], A, avgått. En programledare påannonserade inslaget på följande sätt.

I dag blev det klart att [A] efter flera dagars intern kritik lämnar sitt uppdrag som vd för [namn på teater] i [ort], men han behåller sin anställning och lön.

Därefter sa en reporter följande.

I tisdags publicerade Aftonbladet en granskning där 40 anställda på [namn på teater] vittnar om hårdfört ledarskap och utbredd rädsla för vd:n [A]. Efter publiceringen tillsattes en intern utredning, något som mötte kritik av bland annat Teaterförbundets ordförande [namn på ordföranden] som menade att utredningen borde göras av en utomstående. Och i dag, innan utredningen som skulle varit klar imorgon hunnit färdigställas, kom beskedet att [A] lämnar tjänsten självmant.

Därefter intervjuades en dramatiker och en facklig talesperson på den aktuella teatern som sa följande.

(Dramatiker) – Jag tycker att det är ganska logiskt för att det är en ledargestalt som inte kan gå med på att bli granskad. Och nu stod ju kravet att han skulle bli granskad, och egentligen borde bli externt granskad, eftersom han hade tillsatt en egen

utredning, och det var ju underkänt från allmänheten och från medier. Och då avgår han i stället för att bli granskad, och sådan är den typen av ledarmakt, att han tål ingen granskning så att säga. Det bestämmer han. Så då avgår han, men vi andra hade kanske tyckt det var spännande att se om politikerna hade vågat avsätta honom. (Facklig talesperson) [enligt textning] – Problemet går inte ut genom dörren med [A]. Vi måste arbeta vidare med problemen och se hur vi kan förbättra verksamheten och arbetsmiljön för våra medlemmar.

Inslaget avslutades med ett studiosamtal mellan programledaren och en teaterkritiker (B) där följande sades.

(Programledare) – [B], teaterkritiker här på Kulturnyheterna, varför avgår [A]? (B) – Ja, varför har han inte avgått tidigare kan man ju undra? För det har ju länge viskats om det här dåliga arbetsklimatet i teaterhuset [...]. Den här teaterfabriken dit de lojala arbetarna går, inte bara en, utan flera gånger om dagen, för att försöka skapa god konst trots ganska usla arbetsförhållanden. Det har ju visats i flera medarbetarundersökningar. Det har viskats som sagt länge, men ingen har vågat säga någonting, men nu med det här väldigt kraftfulla och kollektiva metoo-uppropet, tror jag någonstans i ryggen, så vågar man äntligen ropa om den här ledaren och hans omoderna chefsmetoder. Och det är först då som han förstår att dramat någonstans är över. (Programledare) – Vad har han betytt för [namn på institution]? (B) – Ja, men utåt sett så har han ju, så har ju det sett bra ut. Höga publiksiffror och en bred repertoar både av kommersiella framgångar och också nyskapande och nyskrivet och experimentellt på de mindre scenerna. Det har sett bra ut. Och han har skapat och repertoarlagt betydande uppsättningar, men den framgången har ett pris. Han har också skapat en slimmad och effektiviserad organisation där man får slita hårt och det är otrygga anställningsförhållanden. Och det där håller ju inte i längden, konstnärer kan inte skapa god konst i längden om man inte mår bra. Och det där visar sig ju nu.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att inslaget innehöll ensidiga anklagelser mot och påståenden om A utan att han fick en möjlighet att bemöta kritiken.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför i huvudsak följande.

Strax före kl. 14.00 den 7 december 2017 kom ett pressmeddelande från [namn på teater] med rubriken "[A] avgår som vd för [namn på teater]". *Kulturnyheterna* hade redan då i flera dagar förgäves sökt A för en kommentar till den kritik som han tidigare i veckan fått från många anställda och som gällde hans sätt att leda verksamheten. När pressmeddelandet kommit fick en reporter genast i uppdrag att söka A för en kommentar till avgången och den kritik han hade fått. Enligt sin telefonlogg ringde reportern fem gånger utan att få svar. De sista gångerna föreföll A ha stängt av sin telefon. Redaktionen begärde också en intervju med A eller någon annan talesperson från ledningen via pressansvarig på [namn på teater]. Senare under eftermiddagen skickade redaktionen dessutom ett sms till A

där det framkom att redaktionen tänkte ta upp hans avgång i sändning och därför sökte honom för att få hans kommentar. A hörde dock aldrig av sig.

Kulturnyheterna hade alltså berett A möjligheten att komma till tals. Att informationen om att *Kulturnyheterna* inte kunnat nå A för en kommentar kom inte med i sändning var beklagligt, men mot bakgrund av omständigheterna anser SVT inte att bristen är så stor att den bör leda till en fällning av inslaget.

INFORMATION

Granskningsnämnden har tagit del av det pressmeddelande som SVT hänvisar till i sitt yttrande och som den aktuella teatern kom ut med den 7 december 2017. Av pressmeddelandet framgår bland annat följande.

Efter 16 år som VD har [A] tagit beslutet att avgå.

- Det är med stor sorg som jag bett att få bli entledigad från min tjänst. Jag gör det av omsorg om [namn på teater] framtid, säger [A].
- Låt mig vara tydlig; jag lämnar med gott samvete. Jag är stolt över det som åstadkommits under den tid jag varit chef. Men nu har tonläget nått en punkt där detta hotas, säger [A].

I ett brev till medarbetarna idag 7 december önskar [A] att man försöker lägga de senaste dagarnas turbulens bakom sig, att [namn på teater] får fortsätta att vara "den fantastiska plats som vi har skapat tillsammans".

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag. Att en part vägrar att medverka hindrar inte att ett program eller inslag sänds. Om möjligt bör i sådana fall den kritiserades uppfattning redovisas på något annat sätt.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 \(\) radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att det i inslaget riktades sådan kritik mot den tidigare vd:n A som krävde ett bemötande eller kommentar från honom. Enligt SVT:s yttrande har *Kulturnyheternas* redaktion vid upprepade tillfällen och på olika

sätt sökt A för en kommentar men inte nått honom. Nämnden konstaterar dock att A i pressmeddelandet från den aktuella teatern – som SVT hänvisar till i sitt yttrande – hade kommenterat sitt beslut att avgå som vd för teatern. Det faktum att SVT i inslaget inte redovisade A:s kommentar medför att inslaget strider mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Jan Holmberg, Ulrika Hansson, Berivan Yildiz, Staffan Dopping, Malin Bergström och Kristina Åberg efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Gustav Aspengren

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.